

Vlaams
Parlement

vergadering **C85 – LAN7**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 15 december 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Dirk Peeters tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het bekendmaken van begunstigen van subsidies in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid
- 559 (2010-2011) 3

Vraag om uitleg van de heer Ludo Sannen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de aangegane engagementen met betrekking tot de herwaardering van de Vlaamse volkstuinen
- 637 (2010-2011) 5

■

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

Vraag om uitleg van de heer Dirk Peeters tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het bekendmaken van begunstigden van subsidies in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid - 559 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Voorzitter, ik verontschuldig me voor mijn afwezigheid vorige week en dank u omdat ik mijn vraag heb mogen uitstellen tot vandaag.

Minister-president, er was eens een website, www.belpa.be. Die is sinds 9 november niet meer te raadplegen. De website gaf nochtans belangrijke informatie, namelijk een overzicht van de Europese steun die landbouwbedrijven krijgen, en de grootte van die steun. De Europese steun in het kader van het Europees Landbouwgarantiefonds (ELGF) en het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO) wordt in Vlaanderen verdeeld door het Agentschap voor Landbouw en Visserij. Om klachten over het gebrek aan transparantie van het landbouwbeleid en de bijhorende subsidiestromen te counteren, besliste de Europese Commissie al in 2008 dat de lijst van landbouwers en landbouwbedrijven die een beroep doen op subsidies online te raadplegen moest zijn. Dat stond in de verordening 259/2008.

Vorige maand heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie na een klacht van twee Duitse landbouwers echter geoordeeld dat de manier waarop in Duitsland hun gegevens werden gepubliceerd, in strijd is met het recht op privacy van de betrokkenen. Het hof erkent wel dat de belastingbetalers het recht hebben om inzicht te krijgen in de manier waarop overheidsmiddelen worden aangewend. Dat streven naar een transparant bestuur is een terecht doel dat Europa zich stelt. Het hof vindt echter dat in dit geval het recht op de eerbiediging van het privéleven en de bescherming van de persoonsgegevens van de landbouwers die subsidies ontvingen, zwaarder woog. Vooral omdat er geen onderscheid werd gemaakt naargelang de duur, de frequentie, het type en de omvang van de ontvangen steun, heeft het hof beslist dat die gegevens niet langer mochten worden gepubliceerd. Het hof heeft ook specifiek en duidelijk aangegeven waarom de Duitse manier van publiceren fout was.

Minister-president, ook in Vlaanderen is die website dus niet meer te raadplegen. Was onze manier van publiceren ook in strijd met de conclusies van het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie? Zal de zoekfunctie op www.belpa.be opnieuw worden geactiveerd? Wanneer en op welke wijze zullen de data over de begunstigden van de subsidies dan worden gepresenteerd? Als het arrest betekent dat de verordening 259/2008 van de Europese Commissie ongeldig wordt, wat zal de Vlaamse Regering dan ondernemen om ervoor te zorgen dat de transparantie van bestuur en de publicatie van de begunstigden van de Europese steun opnieuw mogelijk wordt gemaakt? Natuurlijk willen ook wij dat de privacy wordt gerespecteerd, maar we vinden toch dat gegevens over subsidies vatbaar zijn voor openbaarheid.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, geachte leden, de website www.belpa.be wordt beheerd door het Belgisch Interventie- en Restitutiebureau (BIRB), in uitvoering van de verplichtingen die aan de Belgische lidstaat worden opgelegd door de verordening 259/2008 van de Europese Commissie van 18 maart 2008 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen van de verordening 1290/2005 met betrekking tot de bekendmaking van informatie over de begunstigden van financiële middelen uit het ELGF en het ELFPO. Op deze website worden alle steungegevens samengebracht van het federale, het Waalse en het Vlaamse betaalorgaan.

Gelet op het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 9 november werd beslist de toegang tot deze gegevens op te schorten. Door het arrest zouden bepaalde voorschriften van die twee voornoemde verordeningen immers in hun geheel ongeldig worden verklaard. Het hof stelt dat het verplicht openbaar maken van betaalgegevens van natuurlijke personen de privacy van de betrokkenen aantast. Het niet openbaar maken van de betaalgegevens van rechtspersonen zou echter wel strijdig zijn met de verordening in kwestie, aangezien het hof zich niet heeft uitgesproken over de wijze van transparantie van betaalgegevens van begunstigen die rechtspersonen zijn. Het hof heeft dat onderscheid zelf niet gemaakt in zijn arrest. Wat dat betreft, moet dus de nodige voorzichtigheid aan de dag worden gelegd.

In zijn uitspraak heeft het hof namelijk geoordeeld dat de Raad en de Commissie de door het evenredigheidsbeginsel gestelde grenzen hebben overschreden. Ze hebben dat gedaan door in hun verordeningen te voorzien in de verplichte bekendmaking van persoonsgegevens van alle natuurlijke personen die steun hebben ontvangen van de voornoemde fondsen, zonder dat daarbij een onderscheid wordt gemaakt op basis van relevante criteria, zoals de tijdspannes waarin ze die steun hebben ontvangen, de frequentie, het type en de omvang van die steun.

Het Agentschap voor Landbouw en Visserij, dat optreedt als Vlaams betaalorgaan, onderzoekt of en op welke manier het mogelijk is om de bestaande gegevens op te splitsen, zodat enkel de betaalgegevens van de rechtspersonen op www.belpa.be zichtbaar worden gemaakt. Indien dat mogelijk is, zullen de betaalgegevens van de rechtspersonen, in samenspraak met de andere betaalorganen in België, op korte termijn opnieuw zichtbaar worden gemaakt. Volgens onze informatie zal de Europese Commissie bekijken hoe de verordening 1290/2005 kan worden aangepast. De Europese Raad en het Europees Parlement zullen daarover dan een beslissing nemen. De eventueel gewijzigde verordening zal – natuurlijk – worden uitgevoerd en toegepast door het Agentschap voor Landbouw en Visserij.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Als mijn informatie correct is, dan zouden die cijfers in Nederland bijvoorbeeld wel nog worden gepubliceerd. Dat zou gebeuren conform de vormvereiste die Europa eraan stelt, namelijk met de gegevens over frequentie, omvang en type. Als die gegevens worden opgenomen, is er voor Europa geen probleem. Ik zie wel een verschil: een Europees vonnis wordt door de verschillende lidstaten op verschillende manieren uitgevoerd. Als we ons zouden houden aan de eisen die Europa stelt aan gegevens over subsidies, vorm, typologie en omvang, dan kunnen we die gegevens toch blijven publiceren. Of zie ik dat verkeerd?

Minister-president Kris Peeters: Dit is een vonnis van het Europese Hof, dat die twee verordeningen op een niet-onduidelijke manier onderuit heeft gehaald. Het gaat duidelijk over de rechtspersonen, en dat er onvoldoende rekening is gehouden met de privacy. Misschien is dat een oplossing.

Het eerste wat zo snel mogelijk moet gebeuren, is dat Europa dat zelf rechtstreekt en dus een verordening uitvaardigt die voor heel Europa geldt. Tot dan doet de ene het zo, en de andere anders. Zolang dat niet is gebeurd, en er geen lijn is getrokken op Europees niveau, moeten we voorzichtig zijn. U zegt dat de privacy u heel dierbaar is. Voor rechtspersonen kunnen we wat sneller ageren, maar voor natuurlijke personen wachten we het best de verordening van Europa af om stappen te zetten. Ik zou niet graag het verwijt krijgen dat we geen respect hebben voor de privacy, en dat we het vonnis of arrest van het Hof van Justitie op een manier interpreteren die de privacy schendt. Dat is het punt.

Er moet zo snel mogelijk een nieuwe verordening komen, en we zullen ons daaraan aanpassen. Voor de rechtspersonen zijn we dat volop aan het bekendmaken. Ik ga ervan uit dat wat in het vonnis of arrest is opgenomen, de nieuwe verordening duidelijk maakt voor natuurlijke personen. We zullen dat ook snel toepassen op het Belgische en het Vlaamse

niveau. Ondertussen moet u zich behelpen met de onvolledige informatie, maar zo is de situatie.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Ludo Sannen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de aangegane engagementen met betrekking tot de herwaardering van de Vlaamse volkstuinten - 637 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Minister-president, ik wil u vooraf gelukwensen met het bereikte resultaat.

Mijn vraag om uitleg is een herhaling van wat ik vroeger al heb gesteld. Ik hoef niet meer te onderstrepen dat in een Vlaanderen dat almaar meer verstedelijkt, waar almaar meer jonge en oudere mensen in appartementen en woningen zonder tuin gaan wonen, de behoefte aan volkstuintjes toeneemt. De huidige voorzieningen zijn heel beperkt en vaak van bedenkelijke kwaliteit. Als we dat vergelijken met onze buurlanden, lopen we ver achterop. We hebben amper 4601 volkstuintjes. In Nederland zijn er 240.000, en in Duitsland zijn er 1 miljoen. Die cijfers spreken voor zich.

Minister-president, de volkstuintjes zijn belangrijk omdat ze een rustplaats en een groene long zijn in een verstedelijkt gebied. Tegelijk dragen ze bij tot een soort sociale integratie, zeker voor mensen die anders in vereenzaming dreigen terecht te komen. En ze hebben ook een beperkte economische meerwaarde voor de mensen die ervan gebruikmaken. Ze kunnen dus een middel tegen eenzaamheid en verzuring zijn, en in die zin sluit het realiseren van meer volkstuintjes aan bij een van uw grote doelstellingen, namelijk het bruto nationaal geluk in Vlaanderen te verhogen.

De stijgende belangstelling voor volkstuinten blijkt vooral ook uit de cijfers in de studie van de Universiteit Gent uit 2007: de bijkomende behoefte werd geschat op bijna 100 hectare. In Gent, Mechelen, Aalst, Brugge en Kortrijk lag die telkens meer dan 75 procent hoger dan het bestaande aanbod. Sindsdien is de vraag enkel nog gestegen. In het volkstuintjespark in Sint-Amandsberg bij Gent bijvoorbeeld zijn er 76 wachtenden voor 94 percelen. In het district Antwerpen wachten 121 personen op een perceeltje, maar er zijn er maar 320 ter beschikking. In het district Deurne is er een gelijkaardige wachtlijst voor 470 percelen. De wachtlijsten blijken almaar langer te worden. Als we daarmee rekening houden, kan ik me voorstellen dat sommige mensen helemaal niet de moeite doen om zich op zo'n wachtlijst te laten inschrijven.

Minister-president, de inzet van de Vlaamse Regering met betrekking tot deze materie begon ten tijde van voormalig minister-president Leterme, die in 2007 de bovengenoemde studie liet uitvoeren. Daarin werden de knelpunten waarmee de Vlaamse volkstuintiers worden geconfronteerd, opgelijst. Zo is er het gebrek aan beschikbare gronden, een probleem dat wordt versterkt door de bedreiging van andere bestemmingsclaims die op bestaande volkstuintjes weegt, en het gebrek aan juridische context.

Omdat dit een dossier is waarin vele bevoegdheden elkaar overlappen, kondigde u in 2008 een interkabinettair overleg aan. U erkende dat een proactief beleid ter bescherming en stimulering van Vlaamse volkstuintjes nodig was. Nadat ik u een jaar na het rapport van de Universiteit Gent, in het najaar van 2008, naar een stand van zaken vroeg, berichtte u echter over een gebrek aan respons en enthousiasme bij de andere kabinetten en beleidsdomeinen. Terug naar af, zo leek het wel.

Minister-president, in juni 2010 leek u de verantwoordelijkheid voor het stimuleren en creëren van volkstuintjes vooral bij lokale overheden te leggen, zo bleek uit uw antwoord op een schriftelijke vraag: “De problematiek van de volkstuinten is in de eerste plaats een lokale problematiek, die op lokaal niveau moet worden aangepakt. Het is de autonomie van de steden en gemeenten om hierover te beslissen.”

De centrale taak van de overheid in deze zaak ligt volgens u in sensibilisering. Ook antwoordde u dat er kan worden gepleit om op het gepaste bestuursniveau aandacht te hebben voor de thematiek van volkstuinten, bijvoorbeeld bij de ruimtelijke afbakening. Ik citeer u opnieuw: men “zou er attent moeten op zijn dat volkstuinten een plaats op restgronden kunnen krijgen.”

Hierbij verwijst u naar de studie, die volgens u aanbeveelt dat het initiatief bij de lokale overheden moet komen te liggen. De studie heeft het echter ook over belangrijke hefboomen voor een beleid op Vlaams niveau. De studie vraagt bijvoorbeeld de uitwerking van een concreet juridisch kader en ziet een rol in de aanleg en de herwaardering van de infrastructuur voor de Vlaamse overheid. Er kan dus bezwaarlijk worden gesteld dat de beleidsmatige verantwoordelijkheid uitsluitend op gemeentelijk niveau ligt.

Ik verwijs naar een recent voorbeeld uit Herentals. De plaatselijke volkstuinvereniging heeft er 300 leden. De volkstuintiers dringen al tien jaar aan bij de gemeente op een lapje grond om een volkstuinpark in te richten. Na tien jaar kregen ze eindelijk gehoor bij het OCMW, dat een stuk grond had gereserveerd. Nog voor de eerste tuinier een voet op het terrein kon plaatsen – ze zijn er eigenlijk nooit geland –, werd het hen onmogelijk gemaakt om het als volkstuinpark in te richten omdat het volgens het ruimtelijk uitvoeringsplan een niet-stedelijk landbouwgebied betrof. Er konden dus onmogelijk gronden en perceeltjes worden ingenomen door uniforme tuinhuisjes.

Minister-president, op 2 juni jongsteden antwoordde u op een vraag om uitleg dat u zou onderzoeken of een speciaal ruimtelijk statuut voor volkstuinten een opportuun instrument zou zijn. Hebt u dit onderzocht en wat is uw conclusie? Overweegt u andere juridische opties om bedreigde volkstuinten te beschermen en het ontstaan van nieuwe volkstuinparken te bespoedigen?

In mijn parlementaire vraag uit 2008 vroeg ik u om te overleggen met de minister van Ruimtelijke Ordening over het scheppen van meer planologische soepelheid, bijvoorbeeld via een omzendbrief. U beloofde toen om dat overleg op te starten. Bent u dit engagement nagekomen? Hebt u het hier ook over gehad met de nieuwe minister van Ruimtelijke Ordening, en zo ja, heeft die gevolg gegeven aan uw oproep?

De minister kondigde in 2008 een project aan waarbij vzw De Vlaamse Volkstuin ten belope van 50.000 euro werd gesubsidieerd om de beleidsaanbevelingen van de studie om te zetten in concrete acties. Op 30 september was dit project afgelopen. Wat is de output van dit project? Heeft er al een evaluatie plaatsgevonden?

Net als voormalig minister-president Leterme hebt u altijd het sociale belang van de Vlaamse volkstuintjes benadrukt. In uw meest recente beleidsnota Landbouw, noch in de beleidsnota Ruimtelijke Ordening van minister Muyters, vinden we echter niets terug over het scheppen van een kader voor, of het ondersteunen van de ontwikkeling van volkstuintjes. Denkt het Vlaamse Gewest nog aan initiatieven om deze manier van tuinieren te stimuleren?

Minister-president, vindt u het een goede zaak dat braakliggende publieke gronden op een manier worden benut, zoals in de Verenigde Staten gebeurt? Wat wilt u ondernemen om de ingebruikname van gronden van de Vlaamse overheid of andere publieke actoren voor deze bestemming te stimuleren?

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Het zal u niet verbazen dat ik me bij deze vraag om uitleg wil aansluiten. Als de heer Sannen zegt dat tuinieren bijdraagt tot een groter bruto nationaal geluk, dan kan ik dat enkel beamen.

Ik heb enkele antwoorden op schriftelijke vragen gelezen. Daaruit begrijp ik dat er op het gewestelijke niveau al een zeker wettelijk kader bestaat, en ook al enige planologische soepelheid is. Nieuwe volkstuinen kunnen in principe binnen de categorie wonen en recreatie zonder probleem worden vergund. Ook in gebieden voor gemeenschaps- en openbare nutsvoorzieningen is dat in principe mogelijk. De verankering en verdere detaillering moeten vooral op lokaal niveau gebeuren, bijvoorbeeld in de opmaak van de gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. De steden en gemeenten zijn het aangewezen niveau omdat ze het terrein en de lokale mogelijkheden goed kennen en de noden kunnen aanvoelen. Wat we nodig hebben, is dus een lokale schepen met groene vingers.

In Halle hebben we vorige vrijdag een dossier goedgekeurd, waarbij een eerste, zij het bescheiden, volkstuincomplex zal worden gerealiseerd. Dat zal in het voorjaar gebeuren. Dat komt omdat ik daarop heb aangedrongen en dat heb getrokken. Ik bedoel maar: er zijn mensen op lokaal niveau nodig die dat trekken. Het gewest heeft dan vooral de taak te sensibiliseren en te steunen. Voor ons complex werken we samen met de Vereniging voor Ecologisch Leven en Tuinieren (Velt), die ook inhoudelijk mee zal sturen en begeleiden. Velt wordt op haar beurt gesubsidieerd door de Vlaamse overheid. We zijn daar heel blij mee, omdat we er zo voor kunnen zorgen dat alles op een goede, ecologische manier zal gebeuren. Het gaat echt over biologisch tuinieren, waarbij er goed wordt omgesprongen met meststoffen en water.

Dit is dus op de eerste plaats een problematiek voor lokale besturen. Voor het overige sluit ik me aan bij de heer Sannen, omdat ik ook benieuwd ben naar de recente resultaten van het onderzoek.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Ik sluit me hier ook bij aan. Het gaat over stedelijke gebieden. We weten allemaal dat er sprake is van vergrijzing. Een aantal mensen zijn met pensioen. Dan hebben we het niet over senioren, maar over medioren, mensen tussen 50 en 70 jaar. Dat is een bekende term in de marketing.

Minister-president, ik apprecieer uiteraard dat steden en gemeenten worden gemotiveerd om volkstuinen aan te leggen. Misschien is het ook niet oninteressant om die medioren te stimuleren tijdens bepaalde periodes hulp te bieden aan de land- en tuinbouw, zodat we niet altijd een beroep moeten doen op vreemdelingen, Polen en anderen, omdat we geen mensen hebben die nog de landbouw willen helpen. Mijnheer Demesmaeker, dan zouden ze groene vingers krijgen. Ze zitten in het groen: dat is ook ontspanning. Er werd gesproken over het sociaal weefsel. Welnu, ze zouden samen met andere mensen bij die landbouwers zitten. Dit zou een oplossing kunnen zijn voor bepaalde problemen die land- en tuinbouwers hebben in bepaalde periodes. Dat moet ook eens worden gezegd.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, geachte leden, ik neem aan dat de hier aanwezige medioren de gedachtegang van de heer Callens voort kunnen uitspitten. *(Gelach)*

Het organiseren daarvan laat ik over aan de medioren. Mijnheer Callens, het inzetten in landbouwbedrijven is natuurlijk een wat andere invalshoek dan die van de volkstuinen en de vraag hoe we daartegenover moeten staan.

Mijnheer Sannen, u weet zeer goed dat ik al een hele tijd het nut en de toegevoegde waarde van volkstuinen erg hoog acht. Ik ben dus niet de enige. Ik ben zelf op bezoek geweest in een aantal van die volkstuinen in de prachtige provincie Limburg. Ik herinner me ook een tentoonstelling in Gent over de volkstuinen, met een prachtig boek. De leden hebben

onderstreept dat het doelpubliek voor die volkstuinten toeneemt, wat te maken heeft met het aantal mensen die in appartementen leven en weinig in contact komen met de natuur. Het heeft ook te maken met de veroudering van onze bevolking en met een grote passie voor tuinieren. Dat tuinieren kan dus in die volkstuinten en volkstuintparken.

De evolutie in het ruimtelijk beleid naar de ontwikkelingen van groenpolen in de stadsranden biedt mogelijkheden of houdt een nieuwe uitdaging in voor de uitbreiding van dat volkstuintareaal. Ik trap natuurlijk een open deur in als ik erop wijs dat er, naast de ruimteclaim voor volkstuinten, nog veel andere ruimteclaims zijn. Uit de studie van 2007 getiteld Toestandsbeschrijving van de volkstuinten in Vlaanderen vanuit een sociologische en ruimtelijke benadering blijkt dat er vooral in de centrumsteden nood is aan volkstuintparken, en dus minder in de andere gebieden. De studie stelt dat dit het best op het meest geschikte niveau wordt aangepakt, namelijk op het stedelijke of gemeentelijke niveau. Mijnheer Sannen, u hebt ook verwezen naar andere antwoorden die ik heb gegeven. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat de Vlaamse Regering kwantitatieve eisen met betrekking tot volkstuinten voorlegt. Wel kan ervoor worden gepleit op het gepaste bestuursniveau aandacht te hebben voor de thematiek van de volkstuinten. Mijnheer Demesmaeker, u hebt dat benadrukt. Blijkbaar levert u daar in Halle schitterend werk.

Mocht er bijvoorbeeld in de praktijk bij de ruimtelijke afbakening een restgrond beschikbaar zijn, dan zou men de reflex moeten hebben daar volkstuinten van te maken, of daarbij een plaats te geven aan volkstuinten. Bij de bespreking van de nieuwe ruimtelijke uitvoeringsplannen heb ik deze problematiek regelmatig aangekaart bij minister Muyters, die bevoegd is voor Ruimtelijke Ordening. Het project dat de beleidsaanbevelingen van voornoemde studie moest verwezenlijken, werd in opdracht van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) uitgevoerd in 2009 en 2010 door de Afdeling Mobiliteit en Ruimtelijke Planning van de Universiteit Gent en De Vlaamse Volkstuint vzw. De studie is afgerond, maar het definitieve ontwerp is nog niet beschikbaar.

Uit de studie blijkt dat er voldoende bestemmingen bestaan die een uitbating van volkstuintjes toelaten en ook op lange termijn garanderen. Voorbeelden hiervan zijn: parkgebieden; bufferzones; gemengde openruimtegebieden; gebieden voor dagrecreatie; gebieden voor verblijfsrecreatie; gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen. Voorzien in een nieuwe planologische bestemming is daarom niet noodzakelijk. Er is al voldoende soepelheid binnen de voornoemde bestemmingen om volkstuintjes toe te laten.

Omdat de kennis en de aandacht bij de gemeentebesturen en de gemeentelijke diensten voor de problematiek van de volkstuinten echter niet altijd aanwezig is, werd in het kader van het project een handleiding opgesteld voor gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaren. De bedoeling van de handleiding is om nieuwe projecten voor volkstuintcomplexen op de sporen te zetten of om bedreigde volkstuinten te beschermen. Voorzitter, gezien de grote interesse voor volkstuinten heb ik die handleiding meegebracht, voor de commissieleden die dat wensen. Het is nog wel een ontwerpversie, maar gezien die grote interesse kon ik de leden die informatie niet langer onthouden.

Ik kom tot de vraag over de output van het project en over de evaluatie. De studie heeft zich op een aantal aspecten gericht. Ten eerste is er de berekening van de behoeftebepaling voor volkstuintjes. Bij die berekening moet steeds rekening worden gehouden met reeds aanwezige volkstuintcomplexen. Men gaat uit van het volgende: hoe meer inwoners per oppervlakte, des te groter de nood aan volkstuintcomplexen in de buurt. Dat is een kwestie van gezond verstand, maar u weet dat dit gezond verstand er niet altijd is. Ten tweede is er de inventaris van knelpunten van bestaande volkstuinten. We mogen die bestaande volkstuinten niet uit het oog verliezen. Ook die kampen soms met problemen. Ten derde is er het opmaken van een handleiding voor het creëren van nieuwe volkstuintparken. Het doel van de handleiding is de gemeentelijke ambtenaren wegwijs te maken bij de aanleg van een

volkstuinpark. De handleiding zal, na een laatste aftoetsing op het terrein en na een definitieve finalisering, naar alle gemeenten worden opgestuurd. Deze commissie krijgt dus de primeur, zoals ze dat graag heeft.

De handleiding biedt een geschikt instrument voor gemeenten, andere bestuursniveaus en hun diensten, en ook voor milieuraden en middenveldorganisaties, voor de aanleg van nieuwe volkstuincomplexen. Daarvoor kunnen ze dan tevens een beroep doen op de begeleiding van De Vlaamse Volkstuin vzw. De handleiding bestaat uit vier grote onderdelen met betrekking tot wat belangrijk is voor een volkstuin: de behoeftebepaling, het zoeken naar een geschikte locatie, de inrichting van een volkstuin en het beheer van een volkstuin.

Er werd me vervolgens gevraagd of het Vlaamse Gewest nog aan andere initiatieven denkt om deze manier van tuinieren te stimuleren. De volkstuinwerking wordt actief ondersteund via de subsidiëring van opleidingsinitiatieven in de landbouwsector – dat is dus de landbouwvorming – en via een financiële ondersteuning van tuinierscholing. De gebruikers van volkstuinten behoren tot de doelgroep van deze maatregel. Concreet gaat het over 130.000 euro per jaar. Mijn collega, minister Schauvliege, heeft De Vlaamse Volkstuin vzw intussen ook erkend als sociaal-culturele vereniging, wat de slagkracht van de vereniging moet vergroten.

De mogelijkheid om braakliggende publieke gronden voor de aanleg van volkstuinten te gebruiken, is van veel plaatselijke factoren afhankelijk. Ook hier weer zal dat in eerste instantie op plaatselijk niveau moeten worden bekeken. De voornoemde handleiding is een eerste stap om de plaatselijke actoren bewust te maken van de mogelijkheden die volkstuinten bieden om die gronden te valoriseren en daarbij aan een reële behoefte van de stedelijke of kleinstedelijke bewoners tegemoet te komen.

Ik overhandig dus de ontwerpversie van de handleiding. Die moet nog worden gefinaliseerd, nadat we wat reacties hebben gekregen van gemeenten die daar al ervaring mee hebben. Het zal wellicht niet de laatste keer zijn dat we het hier hebben over de volkstuinten, maar dat vind ik ook goed, want ze hebben een heel belangrijke functie in onze samenleving.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Ik weet dat u de volkstuinjes genegen bent.

Mijnheer Demesmaeker, ik beseft wel dat het verwezenlijken van volkstuinten een lokale verantwoordelijkheid is. Het is zeker ook de taak van de Vlaamse overheid te sensibiliseren. De handleiding kan daartoe een interessant instrument zijn. Ik kijk daarnaar uit.

Ik heb inderdaad een vraag gesteld over de planologische bestemming. Ik heb dat gedaan omdat u dat zelf naar aanleiding van een vraag had aangekondigd. Het was een open vraag. Zelf huiver ik wat voor een specifieke planologische inkleuring. Ik vrees dat die veeleer een dynamiek zal ondergraven dan stimuleren. Wel moeten die volkstuinten, als ze eenmaal zijn gerealiseerd, binnen welke bestemming dan ook, toch op een of ander manier worden beschermd. Nu is de druk op bepaalde terreinen immers soms wel heel groot. Misschien moeten we eens nadenken over de vraag hoe er, los van een specifieke bestemming in de ruimtelijke ordening, een bescherming, een blijvende waarborg kan worden gecreëerd.

Ik beseft dat in de centrumsteden de nood groot is, maar zoals daarnet al is gezegd, zien we ook in gewone gemeenten een toename. Mijn gemeente is een landelijke gemeente. Al die medioren die daar nu naar een appartement zijn verhuisd en hun tuin hebben achtergelaten, hebben na een paar maanden op dat appartement behoefte aan een plaats waar ze iets kunnen doen. Ook in dergelijke gemeenten is er meer nood aan volkstuinten. Natuurlijk is er iets meer ruimte beschikbaar.

Minister-president, u hebt een aantal ruimtelijke bestemmingen opgesomd. Ik kan me echter ook voorstellen dat bijvoorbeeld woonuitbreidingsgebieden in aanmerking moeten kunnen

komen. Ik ben er niet zeker van of dat kan. We gaan ervan uit dat in de toekomst niet al die woonuitbreidingsgebieden zullen worden aangesneden, maar ik kan me ook voorstellen dat gemeenten niet geneigd zijn om die planmatige bestemming zomaar te wijzigen. Ik zie echter niet in waarom die gebieden ondertussen niet zouden kunnen worden aangesneden voor volkstuintjes. Dan blijft de oorspronkelijke bestemming bestaan. Dat is maar een bedenking.

Ik wil u vooral ook danken voor het feit dat u ons als eerste een ontwerphandleiding ter beschikking stelt.

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Minister-president, bij die laatste opmerking sluit ik me zeker aan. We zijn het natuurlijk grotendeels eens. We zullen die handleiding verslinden. We zullen er goed gebruik van kunnen maken.

Wat de heer Sannen zegt, klopt: ook in kleinere steden als Halle, dat geen centrumstad is, zien we die inbreidingsprojecten. De verdichting in de stad noopt tot mogelijkheden opdat mensen toch nog zouden kunnen genieten van wat groen en misschien wat in de tuin zouden kunnen werken. Projecten zoals het project dat we komend voorjaar zullen realiseren, zijn zeer belangrijk ter zake. Het is inderdaad de lokale overheid die ter zake moet worden gesensibiliseerd. De Vlaamse overheid speelt perfect haar rol wat dat betreft. Ik mag aannemen dat dit ook zo is dankzij het werk van deze commissie. Diverse leden hebben hier in het verleden al aan de kar geduwd.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer Sannen, u hebt grotendeels gelijk met uw laatste opmerkingen. Mijn gemeente, Ardoorie, is een landelijke gemeente. Ook daar gaan heel wat oude mensen in appartementen wonen. Misschien zien we over het hoofd dat die mensen vragende partij zijn voor tuintjes. Het lijkt me dus een goede zaak dat we het daar vandaag in de commissie Landbouw eens over hebben. Minister-president, we kunnen alleen maar hopen dat we er binnenkort nog duizenden kleine landbouwers bij hebben.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■